

Republika Slovenija

Predstavitev navzkrižne skladnosti v Sloveniji

Marjan Dremelj,
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Ljubljana, 11. november 2008

Vsebina

- Pravna osnova za navzkrižno skladnost
- Pristojni organi – zavezanci
- Sistem navzkrižne skladnosti
- Izkušnje in kritični pogled

Pravna osnova v Sloveniji

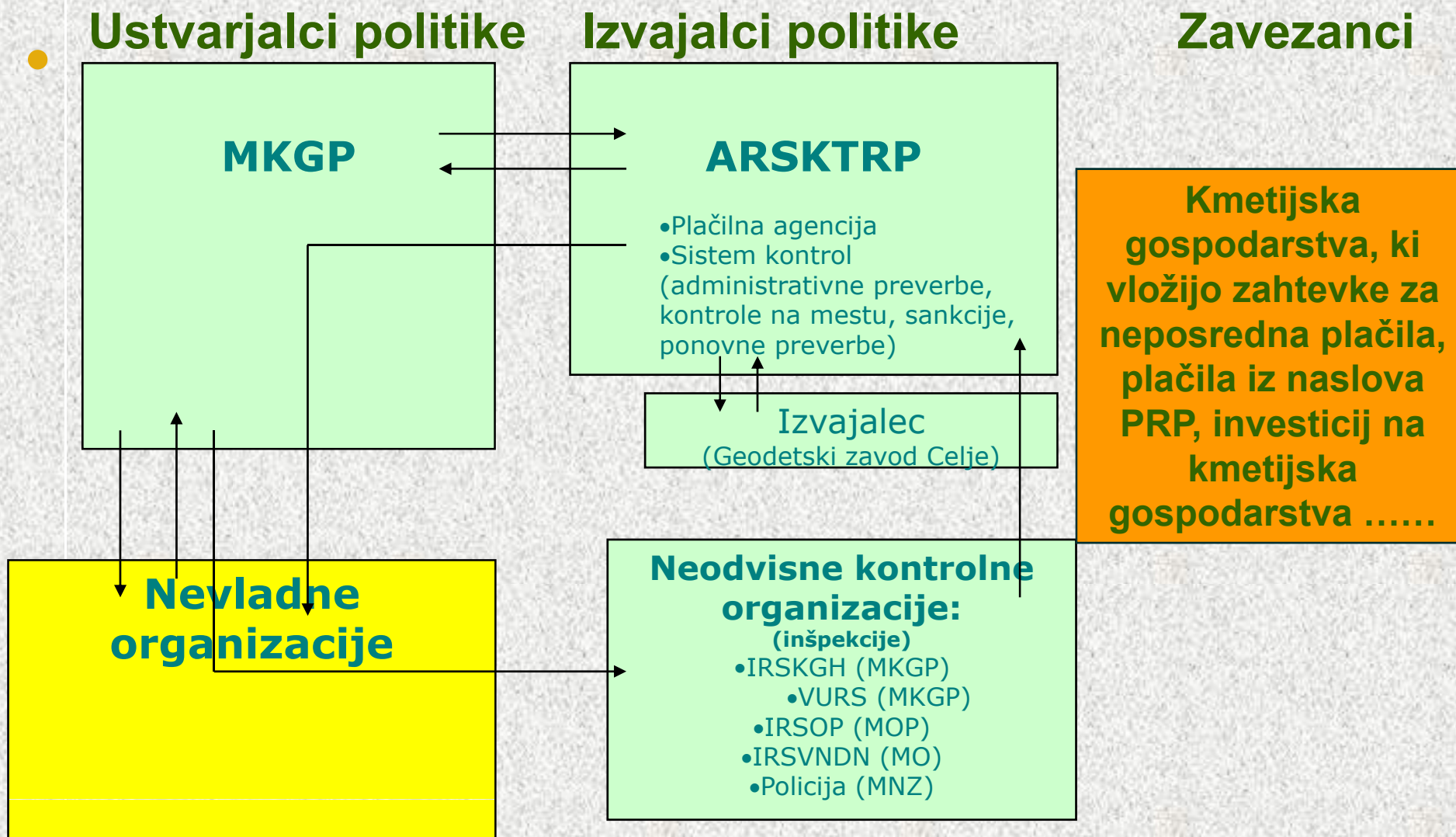
Na osnovi Zakona o kmetijstvu je Vlada RS sprejela **Uredbo o predpisanih zahtevah ravnanja ter dobrih kmetijskih in okoljskih pogojih pri kmetovanju**, ki določa uvedbo navzkrižne skladnosti kot izvedba naslednjih uredb EU:

- Uredba Sveta (ES) št. **1782/2003**;
- Uredba Sveta (ES) št. **796/2004**;
- Uredba Sveta (ES) št. **1975/2006** v delu, ki se tiče izvedbe navzkrižne skladnosti v povezavi z PRP

Pravne podlage

- Uredba Sveta (ES) št. 1782/2003 z dne 29. septembra 2003;
- Uredba Komisije (ES) št. 796/2004 z dne 21. aprila 2004 o podrobnih pravilih za izvajanje navzkrižne skladnosti, modulacije in integriranega administrativnega in kontrolnega sistema;
- Uredba Komisije (ES) št. 1975/2006 z dne 7. decembra 2006 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 glede izvajanja kontrolnih postopkov in navzkrižne skladnosti v zvezi z ukrepi podpore za razvoj podeželja (UL L št. 368 z dne 23.12.2006, str. 74),
- Zakon o kmetijstvu (Uradni list RS št. 45/2008)
- Uredba o predpisanih zahtevah ravnanja ter dobrih kmetijskih in okoljskih pogojih pri kmetovanju (Uradni list RS št. 34/2007 (in 66/2007)) ,
- Uredba o plačilih za ukrepe osi 2 iz Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007-2013 v leti 2007-2013 (Uradni list RS št. 19/07)

Shema sistema navzkrižne skladnosti v Sloveniji

Navzkrižna skladnost

Pri kontroli predpisanih zahtev navzkrižne skladnosti se preverja izpolnjevanje minimalnih zahtev :

- s področja okolja, identifikacije in registracije živali, zdravja ljudi, živali in rastlin ter dobrega počutja živali;
- o ravnanju z vsemi kmetijskimi zemljišči na kmetijskem gospodarstvu

Navzkrižna skladnost

- Izpolnjevanje 94 zahtev po 12 standardih (plus dva dodatna standarda), določenih v Prilogi 1 in 2 Uredbe o predpisanih zahtevah ravnanja ter dobrih kmetijskih in okoljskih pogojih pri kmetovanju, se šteje kot izpolnjevanje zahtev navzkrižne skladnosti
- Vse zahteve se preverja na celotnem kmetijskem gospodarstvu
- Kontrola se izvaja skozi celo leto

IZVEDBA KONTROL

Kontrola izpolnjevanja zahtev iz navzkrižne skladnosti se opravi pri najmanj 1% vseh zavezancev.

Preverjanje izpolnjevanja zahtev navzkrižne skladnosti:

- z administrativno kontrolo
- s kontrolo na kraju samem

Za kontrolo je pristojna Agencija, ki funkcijo izvedbe kontrole na kraju samem delegira kontrolni organizaciji, izbrani na javnem razpisu.

IZRAČUN SKUPNEGA ŠTEVILA OCEN KRŠITVE ZA POSAMEZEN STANDARD

- Ocene kršitve so ovrednotene s 5, 10, 50 ali 100 točk za posamezno kršitev
- če je vsota ocen kršitve znotraj enega standarda manjša ali enaka 99 točk, se znesek neposrednih plačil zniža za 1%
- če je vsota ocen kršitev znotraj enega standarda enaka ali večja kot 100 točk, se znesek neposrednih plačil zniža za 3%

Znižanje plačil

Skupno znižanje neposrednih plačil po vseh standardih, določenih v Uredbi o predpisanih zahtevah ravnanja ter dobrih kmetijskih in okoljskih pogojih pri kmetovanju, v primeru, da se nobena kršitev ne ponavlja oziroma ni namerna, ne glede na izračunani odstotek znižanja, ne sme presegati 5%.

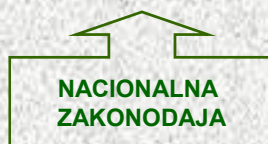
NAMERNA KRŠITEV IN PONAVLJANJE KRŠITEV

- V primeru ponovne neskladnosti (če gre za isto kršitev na istem kmetijskem gospodarstvu) oziroma gre za namerno kršitev, se izračunani odstotek za ta standard pomnoži s faktorjem 3.
- Skupno znižanje neposrednih plačil po vseh standardih pa v tem primeru ne sme presegati 15%.
- V izjemni primerih izključitev iz sistema plačil

Primer iz uredbe

• Primer Standarda za ohranjanje habitatov

PREDPIS EU	ZAHTEVE	NACIONALNI PREDPIS	ZVAJANJE ZAHTEV	ZAHTEVE	STOPNJA KRŠITVE
	zahteve iz predpisov EU, ki se upoštevajo pri navzkrižni skladnosti	nacionalni predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	izvajanje zahtev iz nacionalnih predpisov na ravni kmetijskega gospodarstva	zahteve iz nacionalnih predpisov, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor	kršitve zahtev iz nacionalnih predpisov, izražene z oceno
Direktiva Sveta 409/79 (EGS) z dne o ohranjanju prosto živečih ptic. Členi 3, 4(1), (2), (4) Direktiva Sveta 43/92 (ES) z dne o flori, favni in habitatih. Člen 6	Člen 3 Direktive 79/409/EGS zahteva, da države članice sprejmejo potrebne ukrepe za ohranitev, vzdrževanje ali ponovno vzpostavitev zadostne raznovrstnosti in območij habitatov za vse prosto živeče vrste ptic. To vključuje zlasti ustanovitev zavarovanih območij, vzdrževanje in upravljanje habitatov na zavarovanih območjih in izven njih, skladno z ekološkimi potrebami, ustvarjanje in ponovno vzpostavitev uničenih biotopov. Člen 4 Direktive 79/409/EGS zahteva, da države članice določijo posebna varstvena območja (SPA), člen 6 Direktive 92/43/EGS pa da predloge posebnih varstvenih območij (pSCI). Na teh območjih (skupaj so to območja NATURA 2000) morajo države članice storiti vse potrebno, da preprečijo slabšanje stanja naravnih habitatov in habitatov vrst (ptic, drugih živali in rastlin) ter vznemirjanje vrst, za katere so bila območja določena.	Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04) Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04 in 110/04)	Na vseh območjih iz * Natura območij z varstvenimi cilji ohranitev obstoječega obsega ali povečanje obsega trajnih travnikov kot so določeni v 7. členu te uredbe ali ohranitev obstoječega razmerja med gozdnimi in travniškimi površinami ali ohranitev obstoječih ekoloških značilnosti ekstenzivno obdelovanih travnišč velja za vse zavezanca iz 3. člena te uredbe, ki imajo v obdelavi (lasti ali najemu) travniške površine, da deleža teh površin ne smejo zmanjšati na račun prekvalifikacije površine v zaraščanju. Na vseh območjih iz * Natura območij z varstvenimi cilji ohranitev obstoječega deleža ekstenzivnih sadovnjakov velja za vse zavezanca iz 3. člena te uredbe, ki imajo v obdelavi (lasti ali najemu) takšne sadovnjake, da se površine ne smejo zmanjšati na račun površin v zaraščanju. Na vseh območjih iz * Natura območij obrezovanje in redčenje mejic ni dovoljeno izvajati od obdobja olistanja mejice do 31. septembra, razen za območja na Primorskem, kjer obrezovanja in redčenja mejic ni dovoljeno izvajati od 15. marca do 31. septembra.	Travniške površine so vzdrževane vsaj enkrat na leto Zatravljena površina ekstenzivnih sadovnjakov je vzdrževana vsaj enkrat na leto Izvajanje obrezovanja in redčenja samo v dovoljenem času.	10 10 10

Kontrola navzkrižne skladnosti (CC)

ARSKTRP

-prejem zbirnih vlog 1.3.-15.5 (aplikativno in fizično)

-63.242 vseh zbirnih vlog

Služba za kontrolo

- izdelava priročnika, navodila in vodenje izobraževanj
- izdelava aplikacije in fizičnega zapisnika
- vzorec 3,4% oz. 2174 kontrol

- preverjanje vsebinske in aplikativne skladnosti zapisnika
- SUPERKONTROLA (3% kontrole, vsak kontrolor vsaj enkrat in rizični zapisniki)
- fizično odstop v arhiv, aplikativno prenos na SBV

Služba za neposredna plačila

- upoštevanje ugotovitev in obračun zahtevkov
- izplačilo sredstev

Izvajalec

(pogodba od 2007 do 2010)

- geodetski zavod Celje in podizvajalec Modra celica (20 kontrolorjev)
- izpolnjevanje fizičnega zapisnika na kraju samem in naknadni vnos v aplikacijo
- notranja kontrola skladnosti
- zaključek kontrol do 31.12.2007

Izkušnje, težave

- Zakonodaja
  - Preveč splošna, zahtevna izvedba;
- Izobraževanje in informiranje kmetov:
  - Vloga svetovalcev (KSS) je bistvenega pomena
  - Pisno gradivo mora biti razumljivo napisano, vendar na dovolj visoki strokovni ravni
  - Uvedba novih metod (internet)
- Kontrola
  - Kontrole na mestu so zelo zahtevne in dolgo trajajo (2 uri do cel dan)
  - Zahtevno izobraževanje kontrolorjev
  - Težko sodelovanje z organi izven kmetijskega sektorja (policija)